

Joachim Kempka

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata **2023-2027**

**Vademecum WPR
czyli co doradca powinien wiedzieć
o nowej polityce rolnej**

Kraków; październik 2022

Vademecum WPR, czyli co doradca powinien wiedzieć
o nowej polityce rolnej

**Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata **2023-2027****

Kraków; październik 2022

Joachim Kempka

Spis treści:

Wstęp	3
1. Planowane interwencje w ramach płatności bezpośrednich na lata 2023-2027 oraz ich krótka charakterystyka	4
2. Warunkowość – podstawowy element nowej Zielonej Architektury	5
3. Ekoschematy – nowy rodzaj płatności bezpośrednich oraz jako kontynuacja działań z II filara.....	5
4. Ekoschematy – na podstawie Planu Strategicznego WPR 2023-2027	6
5.1. Obszary z roślinami miododajnymi	6
5.2. Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt.....	7
5.3. Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe	7
5.4. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia.....	8
5.5 Zróżnicowana struktura upraw	9
5.6. Wymieszanie obornika na gruntach ornym w ciągu 12 godzin od aplikacji	9
5.7. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, tj. w formie aplikacji dogłębowej.....	10
5.8. Uprozczone systemy uprawy	10
5.9. Przeznaczenie 7% powierzchni GO w gospodarstwie	11
5.10. Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie IPR	11
5.11. Biologiczna ochrona upraw	12
5.12. Utrzymywanie zadrzewień śródplonowych	13
5.13. Utrzymywanie systemów rolno-leśnych	13
5.14. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych.....	14
5.15. Rolnictwo ekologiczne	15
5.16. Dobrostan zwierząt	16

Wstęp

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 będzie wspierać zrównoważony rozwój polskich gospodarstw, sektora przetwórstwa i poprawę warunków życia i pracy w małych miejscowościach. WPR będzie wspierać zrównoważone metody gospodarowania, przyjazne klimatowi i środowisku, chroniące wodę, glebę i powietrze oraz bioróżnorodność. Forma wspierania ochrony środowiska i klimatu będą ekoschematy. Ekoschematy to rozwiązanie w nowej WPR 2023-2027, do którego są zachęceni Polscy rolnicy poprzez dodatkowe płatności do rozwiązań przyjaznych środowisku naturalnemu. Krajowy plan strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 zawiera kilkanaście ekoschematów, które będą częścią wsparcia bezpośredniego. Ekoschematy będą wypłacane w ramach II filara i mają wdrażać politykę klimatyczną i środowiskową.

Na ten cel przeznaczone jest 25% pierwszej koperty, czyli 4,4 mld euro. W Krajowym Planie Strategicznym przewidziano szereg płatności z tytułu ekoschematów i każdy rolnik powinien znaleźć coś dla siebie. Budżet Planu Strategicznego na lata 2023-2027 to 25 125 mld euro.

1. Planowane interwencje w ramach płatności bezpośrednich na lata 2023-2027 oraz ich krótka charakterystyka

Zamiast płatności bezpośrednich Plan Strategiczny WPR na lata 2023-2027 przewiduje wprowadzenie interwencji takich jak:

a. Podstawowe wsparcie dochodów (zamiast jednolitej płatności obszarowej):

- przysługuje do każdego kwalifikującego się hektara zgłoszonego przez rolnika i zatwierdzonego do płatności,
- zastąpi obecną płatność JPO, brak redukcji płatności,
- obowiązek spełnienia wymogów podstawowych w zakresie zarządzania oraz norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

b. uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów (w zamian za płatność redystrybucyjną, dodatkową):

- uprawnieni są wszyscy wnioskujący spełniający warunki kwalifikowalności, jest uzupełnieniem Podstawowego wsparcia dochodu,
- dla gospodarstw posiadających od 1 do 300 ha,
- wsparcie jako uzupełnienie dochodu do powierzchni od 1 do 30 ha.

c. uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników (zamiast płatności dla młodych rolników):

- dodatkowa płatność do wszystkich gruntów objętych Podstawowym wsparciem dochodu dla rolników spełniających definicję młodego rolnika wypłacana maksymalnie przez 5 lat,
- wymóg posiadania wykształcenia na poziomie ponadpodstawowym lub posiadanie 3-letniego stażu w rolnictwie,

d. wsparcie dochodów związanych z produkcją w 13 sektorach co obecnie: młode bydło opasowe, krowy, owce, kozy, rośliny strączkowe na ziarno, rośliny pastewne, chmiel, buraki cukrowe, ziemniaki skrobiowe, pomidory, truskawki, len, konopie włókniste,

- płatność roczna,

e. programy na rzecz klimatu i środowiska – ekoschematy (nowa dodatkowa płatność roczna za spełnienie ponad podstawowych wymagań),

- mają za zadanie realizować cele środowiskowe i klimatyczne Wspólnej Polityki Rolnej.

2. Warunkowość – podstawowy element nowej Zielonej Architektury

W nowej perspektywie dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 mamy do czynienia z nowym, podstawowym i obowiązkowym elementem nowej Zielonej Architektury jakim jest warunkowość. Warunkowość kładzie większy nacisk na kwestie środowiskowe i klimatyczne. Łączy obecne wymogi zazielenienia i zasady wzajemnej zgodności (w skład której wchodzi norma dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska normy DKR i podstawowe wymogi w zakresie zarządzania wymogi SMR). Uzależnia otrzymanie pełnego wsparcia od zapewnienia przez beneficjentów zgodności z podstawowymi normami dotyczącymi środowiska, zmiany klimatu, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zdrowia roślin i dobrostanu zwierząt (tak jak obecna zasada wzajemnej zgodności

Warunkowość jest bazą do określenia wymagań dla dodatkowo płatnych dobrowolnych działań (takich jak ekoschematy działania rolno środowiskowo klimatyczne, i innych.

Wskazuje normy (DKR) i wymogi (SMR) w podziale na główne obszary oddziaływania:

- a. Klimat i środowisko (łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej, woda, gleba, bioróżnorodność);
- b. Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i zdrowotność roślin (bezpieczeństwo żywności, środki ochrony roślin);
- c. Dobrostan zwierząt.

Warunkowość zwiększa nacisk na kwestie środowiskowe i klimatyczne i w tych obszarach pojawią się zarówno nowe normy jak i nowe wymogi, niektóre zostaną wzmocnione (bardziej ambitne względem wymagań do obecnych płatności), których rolnik będzie musiał przestrzegać.

3. Ekoschematy – nowy rodzaj płatności bezpośrednich oraz jako kontynuacja działań z II filara

3. Ekoschematy – są całkowicie nową płatnością, która ma wzmocnić cele Europejskiego Zielonego Ładu. Ekoschematy to wypłacane wsparcie, dla rolników do realizacji praktyk korzystnych dla środowiska i klimatu, ukierunkowując wsparcie na przejście na bardziej zrównoważone i przyjazne środowisku rolnictwo. Ekoschematy planowane do wdrożenia w ramach nowej Wspólnej Polityki Rolnej zostały zaproponowane w Planie Strategicznym na lata 2023-2027 (PS WPR). Stanowią płatność roczną, która jest obowiązkowa do wdrożenia

przez państwo członkowskie, natomiast dobrowolna dla rolników. Ta nowa płatność z założenia ma realizować cele środowiskowe i klimatyczne WPR, tj. zrównoważone gospodarowanie zasobami takimi jak: woda, gleba, powietrze; ochrona bioróżnorodności, łagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do nich. Należy pamiętać, iż rolnicy, którzy ubiegać się będą o płatności ekoschematy, podobnie jak o pozostałe płatności I filaru i obszarowe II filaru, zobowiązani są do przestrzegania norm i wymogów warunkowości.

Z punktu widzenia państw członkowskich wyzwaniem jest pogodzenie dwóch celów:

1. osiągnięcie realnego efektu środowiskowego,
2. zapewnienie jak największej absorpcji i możliwości realizacji przez jak największą liczbę rolników.

Efekt: szeroki wachlarz praktyk uwzględniający różnorodność polskiego rolnictwa pod względem agrotechnicznym, technologicznym, struktury gospodarstw, typu produkcji (roślinna, zwierzęca), wielkości gospodarstwa (pozorna złożoność – w praktyce możliwość wyboru najlepszej opcji dla danego gospodarstwa).

4. Ekoschematy – na podstawie Planu Strategicznego WPR 2023-2027

5.1. Obszary z roślinami miododajnymi

Cel: zwiększenie bazy pożytkowej dla pszczoły miodnej i owadów dzikich, przyczynianie się do ograniczania spadku liczebności owadów zapylających: poprawa bioróżnorodności.

Zakres:

- utworzenie obszaru z roślinami miododajnymi przez wysiew mieszanki składającej się z co najmniej dwóch gatunków roślin miododajnych z określonej listy,
- zakaz prowadzenia produkcji roślinnej, w tym zakaz wypasu i koszenia w terminie do dnia 31 sierpnia,
- zakaz stosowania środków ochrony roślin.

Forma i wysokość wsparcia: Płatność roczna przyznawana do powierzchni gruntów ornych, na których realizowany jest ekoschemat.

Szacowana stawka: 1198 zł/ha.

5.2. Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt

Cel: ochrona bioróżnorodności poprzez właściwe gospodarowanie na TUZ o niskiej wartości produkcyjnej, przeciwdziałanie zanikowi ekosystemów rolniczych, wsparcie dochodu rolniczego. Wsparcie kierowane jest do gospodarstw prowadzących wypas (zwierzęta aktywnie pielęgnują TUZ) bądź wykorzystujących posiadane łąki kośne do żywienia zwierząt w gospodarstwie.

Foto: <https://kalendarzrolnikow.pl/2472/dobre-pastwisko-to-dobre-mleko>

Zakres:

- obsada zwierząt trawożernych w gospodarstwie wynosi – co najmniej 0,3 DJP/ha TUZ i maksymalnie 2 DJP/ha TUZ w okresie wegetacyjnym roślin.

Szacowana stawka: 838 zł/ha.

5.3. Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe

Cel: przede wszystkim poprawa jakości gleb, wzbogacenie gleby w substancję organiczną i składniki pokarmowe, ograniczenie erozji, przeciwdziałanie przesuszeniu gleb.

Zakres:

- utrzymanie międzyplonów ozimych w formie mieszanek utworzonych z co najmniej 2 gatunków roślin w terminie do 1 października i utrzymywanych co najmniej do 15 lutego następnego roku (dopuszcza się mulczowanie międzyplonów po 15 listopada) lub
- wysiew wsiewek roślin bobowatych drobnonasiennych lub mieszanek z udziałem roślin bobowatych drobnonasiennych w uprawę główną.

Zakaz stosowania środków ochrony roślin:

- na międzyplonach ozimych – przez okres ich utrzymania,
- w przypadku wsiewek śródplonowych – od momentu zbioru uprawy głównej przez co najmniej 8 tygodni lub do momentu wysiewu kolejnej uprawy.

Stawka szacowana: 786 zł/ha.

5.4. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia

Cel: racjonalizacja nawożenia, co zapobiegnie wprowadzeniu zbyt dużej ilości nawozów do gleby, ograniczy ich wymywanie i przenikanie do wód; wsparcie działań regeneracyjnych gleb zakwaszonych.

Zakres:

A. wariant podstawowy: 129 zł/ha – opracowanie i przestrzeganie planu nawozowego do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby (P; K i Mg), określającego dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg) oraz potrzeby wapnowania oraz

B wariant z wapnowaniem: 649 zł/ha – który obejmuje opisany wyżej zakres podstawowy rozszerzony o zastosowanie wapnowania, którego potrzeba wynika z przeprowadzonych w ramach wariantu podstawowego badań gleby, przy czym wsparcie do wapnowania przysługuje do powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie o pH poniżej lub równej 5,5, na których wykonywany jest zabieg wapnowania, a wsparcie w zakresie wapnowania przysługuje nie częściej niż raz na 4 lata.

5.5 Zróżnicowana struktura upraw

Celem interwencji jest poprawa jakości gleby i potrzeba odbudowy materii organicznej poprzez zwiększenie udziału upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej; utrzymanie /zwiększenie bioróżnorodności.

Zakres:

- uprawa na gruntach ornych w gospodarstwie co najmniej 3 różnych upraw, przy czym:
- co najmniej 20% w strukturze zasiewów stanowią:
- uprawy gatunków roślin mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej (m.in. bobowate) lub
- grunty, na których nie jest prowadzona produkcja, ale dokonano na nich zasiewu w celu podniesienia ich żyzności a powstała roślinność została przyorana lub wymieszana z glebą w określonym terminie,
- udział zbóż i rzepaku nie przekracza – 65%,
- udział upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej (m.in. okopowe) nie przekracza 30%.

Szacowana stawka: 339 zł/ha

5.6. Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji

Cel: ograniczenie emisji amoniaku do atmosfery poprzez wymieszanie obornika w okresie maksymalnie 12 godzin od jego aplikacji na glebę.

Ograniczenie emisji amoniaku na etapie stosowania obornika na gruntach ornych można osiągnąć poprzez doskonalenie metod aplikacji nawozów naturalnych, np. poprzez orkę lub płytką uprawę, niemniej jednak za najbardziej efektywną strategię ograniczania emisji amoniaku ze stosowania obornika uważa się skrócenie czasu jego przebywania na powierzchni pola.

Szacowana stawka: 398 zł/ha

Potwierdzenie realizacji tej praktyki za pomocą tzw. zdjęcia geotagowanego przy wykorzystaniu aplikacji udostępnionej przez ARiMR.

5.7. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, tj. w formie aplikacji doglebowej

Cel: ograniczenie emisji amoniaku do atmosfery w trakcie i po aplikacji płynnych nawozów naturalnych. Najskuteczniejszą metodą w tym zakresie jest aplikacja określonej ilości płynnych nawozów naturalnych na GO i TUZ bezpośrednio do gleby – tj. w formie aplikacji doglebowej.

Szacowana stawka: 291 zł/ha

5.8. Uproszczone systemy uprawy

Cel: wsparcie systemów uprawy korzystnych

w sytuacji zachodzących zmian klimatu. Prowadzenie upraw uproszczonych zapobiega erozji wodnej i wietrznej, poprawia strukturę i porowatość gleby, wpływa na lepsze zatrzymywanie wody w glebie i zwiększanie zawartości substancji organicznej w wierzchniej warstwie gleby, ogranicza parowania wody z gleby oraz straty azotu w czasie zimy; uprawa zwiększa aktywność biologiczną i poprawia strukturę gleby.

Zakres: na gruntach ornych uprawa roślin prowadzona jest w formie uprawy konserwującej bezorkowej lub uprawy pasowej, przy czym:

- zabiegi uprawowe wykonywane są z odstępniem od uprawy płużnej w zespole uprawek późniwnych i przedsiwnych,
- po zbiorze uprawy pozostawia się na polu całość resztek późniwnych w formie mulczu.

Ekoschemat nie obejmuje uprawy zerowej.

- uprawa konserwującą – uprawa bezorkowa – bezpłużna, gdzie pług zastępowany jest innymi narzędziami uprawowymi, np. przez bronę talerzową, kultywator ścierniskowy, spulchniacz obrotowy,
- uprawa pasowa roli (strip-till), która polega na spulchnianiu pasa wzdłuż rzędów rośliny uprawnej.

Po pasowym spulchnieniu (nawet do 30 cm) wykonuje się nawożenie i siew nasion (wszystkie zabiegi jeden przejazd – zestaw: maszyna spulchniająca, siewnik, aplikator nawozowy).

Szacowana stawka: 559 zł/ha

5.9. Przeznaczenie 7% powierzchni GO w gospodarstwie

Na obszary nieproduktywne Cel: utrzymywanie w gospodarstwie obszarów nieprodukcyjnych, które korzystnie oddziałują na środowisko, w szczególności na ochronę i zwiększenie różnorodności biologicznej.

Zakres:

- utrzymanie obszarów sprzyjających różnorodności biologicznej (obszarów lub obiektów nieprodukcyjnych) na poziomie co najmniej 7% powierzchni gruntów ornych o 3% więcej niż w ramach normy DKR 8),
- realizacja za pomocą następujących obszarów nieprodukcyjnych: grunty ugorowane, w tym ugory z roślinami miododajnymi, bez stosowania środków ochrony roślin, żywopłoty, pasy zadrzewione, zadrzewienia liniowe i pojedyncze drzewa, rowy, zagajniki śródpolne, oczka wodne, miedze śródpolne, strefy buforowe, pasy gruntów kwalifikujące się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (bez produkcji) bez stosowania środków ochrony roślin, „luk skowronkowych” utworzonych w uprawach, o określonych wymiarach.

Do obliczania powierzchni ww. obszarów będą stosowane współczynniki konwersji i ważenia (analogicznie jak w ramach zazielenienia).

5.10. Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie IPR

Celem interwencji jest udzielanie pomocy do prowadzenia w danym roku upraw zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin pod nadzorem podmiotów certyfikujących.

Potwierdzeniem prowadzenia upraw, zgodnie z określonymi metodami, będzie wydanie certyfikatu krajowego systemu jakości – Integrowana Produkcja Roślin (IP).

Założeniem interwencji jest zachęcenie rolników do prowadzenia produkcji roślinnej w sposób zrównoważony, przy jednoczesnym zachowaniu wielkość plonów na odpowiednim poziomie. Rolnicy prowadząc uprawy zgodnie z metodyką integrowanej produkcji roślin będą pozytywnie oddziaływać na środowisko poprzez efektywne i przyjazne wykorzystanie zasobów takich jak np. woda, gleba, środki ochrony roślin, nawozy, nasiona, maszyny rolnicze. Wymagania w ramach interwencji: posiadanie w danym roku certyfikatu krajowego systemu jakości – Integrowana Produkcja Roślin, poświadczającego uprawę roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin. Forma i wysokość wsparcia: płatność roczna

przyznawana do powierzchni gruntów rolnych, z których pochodzą produkty roślinne opatrzone w danym roku certyfikatem Integrowanej Produkcji roślin.

Szacowana stawka: 1300 zł/ha.

Źródło: <https://nawozy.eu/wiedza/porady-ekspertow/rosliny-oleiste/uprawa-soi.html>

Dodatkowo płatność może być powiększona o koszty transakcyjne, stanowiące częściową rekompensatę z tytułu kosztów kontroli gospodarstwa przeprowadzanej przez jednostkę certyfikującą w ramach systemu kontroli w Integrowanej Produkcji.

5.11. Biologiczna ochrona upraw

Cel: promowanie wprowadzenia biologicznych środków ochrony roślin do praktyk rolniczych. Docelowo praktyka ta przyczyni się do redukcji pestycydów. Zastosowanie zabiegu ochrony roślin z wykorzystaniem biologicznej ochrony roślin przy użyciu preparatów mikrobiologicznych musi odbyć się zgodnie z etykietą danego środka. Wsparcie przyczyni się do złagodzenia trudności występujących przy produkcji roślinnej chronionej biologicznie i do zwiększenia konkurencyjności sektora. Rolnicy na początku sezonu wegetacyjnego będą zgłaszali gotowość zastosowania zabiegu ochrony roślin z wykorzystaniem metody biologicznej, a następnie wypełnią tę deklarację. W przypadku zastosowania biologicznej ochrony roślin z wykorzystaniem makroorganizmów wsparcie będzie ukierunkowane na

zabiegi wykonywane tylko dla wybranych gatunków roślin uprawnych oraz odpowiednio przyporządkowanych im makroorganizmów.

Szacowana stawka: 400 zł/ha

5.12. Utrzymywanie zadrzewień śródpolnych

Celem interwencji jest zachęcenie rolników do utrzymania i pielęgnacji utworzonych na gruntach ornych zadrzewień śródpolnych. Utrzymywanie zadrzewień śródpolnych ma zasadnicze znaczenie dla różnorodności biologicznej. Są miejscem bytowania wielu organizmów i bazą pokarmową, m.in. dla ptaków i owadów zapylających, wspomagając tym samym utrzymanie równowagi ekologicznej na obszarach wiejskich. Zadrzewienia stanowią będą ostoję i korytarze ekologiczne dla wielu gatunków zwierząt oraz wpłyną na zminimalizowanie erozji wodnej i wietrznej gleby, co będzie korzystnie wpływać na jej żyzność. Dodatkowo, poprzez zdolności pochłaniania dwutlenku węgla przyczynią się do łagodzenia negatywnych skutków zmian klimatu.

Wymagania w ramach interwencji: powierzchnia deklарowana do wsparcia jest wynikiową powierzchni zadrzewień śródpolnych utworzonych na gruntach ornych w ramach:

art. 22 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 – dotyczy zadrzewień założonych w 2022 r. w ramach poddziałania: 8.1 – Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, PROW na lata 2014-2020 lub interwencji „Tworzenie zadrzewień śródpolnych” z art. 73 projektu rozporządzenia o Planach Strategicznych WPR.

Forma i wysokość wsparcia: płatność roczna przyznawana do powierzchni utrzymywanych zadrzewień śródpolnych.

Szacowana stawka: 2 494 zł/ha.

5.13. Utrzymywanie systemów rolno-leśnych

Cel: zachęcenie rolników do utrzymania i pielęgnacji systemów rolno-leśnych założonych w ramach interwencji „Zakładanie systemów rolno-leśnych”.

Systemy rolno-leśne korzystnie wpływają na produkcję rolną i hodowlę zwierząt.

Dodatkowo pozytywnie oddziałują na różnorodność biologiczną, krajobrazową oraz spełniają szereg funkcji wodochronnych, glebochronnych i wiatrochronnych.

W celu spełniania tych funkcji wsparciem zostanie objęty obszar, na którym drzewa lub krzewy są zintegrowane z uprawą rolną, tj. zarówno obszar z nasadzeniami drzew i krzewów,

jak również grunt uprawiany pomiędzy nimi.

Wymagania w ramach interwencji: powierzchnia deklarowana do wsparcia jest wynikiem powierzchni systemu rolno-leśnego, założonego w ramach interwencji „Zakładanie systemów rolno-leśnych” na podstawie art. 73 projektu rozporządzenia o Planach Strategicznych WPR.

Forma i wysokość wsparcia: płatność roczna przyznawana do powierzchni obszaru, gdzie będzie prowadzona działalność rolnicza w systemie rolno-leśnym, czyli zarówno powierzchni z drzewami i krzewami jak również obszaru między rzędami drzew i krzewów.

Szacowana stawka: 300 zł/ha.

5.14. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych

Celem interwencji jest promowanie retencjonowania wody, a w efekcie poprawa gospodarki wodnej oraz zachowanie siedlisk hydrogeniczych.

Płatność przyznawana będzie rolnikom udostępniającym swoje TUZ na cele związane z retencjonowaniem wody, położone na terenach, gdzie w okresie wegetacyjnym w danym roku faktycznie wystąpiły zalania – podtopienia.

Wdrożenie ekoschematu opierać się będzie na monitoringu satelitarnym. Proponowany model wdrażania jest spójny z postulatem uproszczeń i stosowania rozwiązań opartych na cyfryzacji.

Wymagania w ramach interwencji: warunkiem uzyskania płatności w danym roku jest wystąpienie zalania lub podtopienia na trwałych użytkach zielonych, w okresie między 1 maja a 30 września, przez okres co najmniej 12 następujących po sobie dni.

Wsparcie będzie dotyczyło gospodarstw realizujących równolegle na danym obszarze zobowiązania w ramach: wybranych wariantów pakietów przyrodniczych związanych z zachowaniem cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk zagrożonych gatunków ptaków w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020: Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 (poza wariantem 4.3. Murawy) lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (poza wariantem 5.3. Murawy) oraz analogicznych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego 2023-2027, lub ekoschematu Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt.

Forma i wysokość wsparcia: płatność roczna przyznawana do powierzchni trwałych użytków zielonych objętych ekoschematem.

Szacowana stawka: 280 zł/ha.

5.15. Rolnictwo ekologiczne

Celem interwencji jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub przejść na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w prawodawstwie unijnym i krajowym.

Wsparciem w ramach interwencji objęte są powierzchnie w ramach następujących grup upraw: rolnicze, warzywne, zielarskie, sadownicze podstawowe, jagodowe, sadownicze ekstensywne, paszowe oraz TUZ, prowadzone zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego.

Ponadto, małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi tzn. gospodarstwa o powierzchni UR nie większej niż 10 ha mogą otrzymać wsparcie w ramach interwencji na uproszczonych zasadach – płatność do hektara w jednakowej wysokości niezależnie od grupy upraw.

W ramach interwencji rolnicy mogą również otrzymać do każdego hektara zgłoszonego do płatności ekologicznych dodatkową premię za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej (zarówno w przypadku płatności ekologicznych do powierzchni ww. grup upraw, jak w przypadku małych gospodarstw z uprawami ekologicznymi).

Wymagania w ramach interwencji:

- obowiązek produkcji ekologicznej i odpowiednie przeznaczenie zbioru,
- uprawa gatunków roślin określonych na poziomie przepisów krajowych,
- posiadanie zwierząt – w przypadku płatności do upraw paszowych na gruntach ornych oraz do trwałych użytków zielonych,
- posiadanie zwierząt w obsadzie 0,5-1,5 DJP na każdy hektar UR – w przypadku premii za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej,
- zachowanie trwałych użytków zielonych (nie dotyczy pakietu Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi w przypadku TUZ innych niż cenne przyrodniczo),
- ukończenie szkolenia z zakresu systemu rolnictwa ekologicznego i zasad realizacji interwencji – w przypadku rolnika, który nie realizował działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020.

Forma i wysokość wsparcia: płatność roczna przyznawana do hektara powierzchni upraw prowadzonych metodami ekologicznymi.

5.16. Dobrostan zwierząt

Celem interwencji jest zachęcenie rolników do promowania podwyższonych (ponad obowiązujące standardy) warunków dobrostanu zwierząt.

Rolnikom udzielane będzie wsparcie za realizację zobowiązań w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie obowiązkowe normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa oraz powszechnie stosowane praktyki. Wsparcie to ma na celu zrekompensowanie dodatkowych poniesionych kosztów i utraconych dochodów w wyniku wprowadzenia praktyk hodowlanych związanych z podwyższonym dobrostanem zwierząt. Interwencja obejmuje: świnie (lochy i tuczniki), bydło (krowy i opasy), owce, kury nioski, kurczęta brojlery, indyki utrzymywane z przeznaczeniem na produkcję mięsa, konie i kozy.

Wymagania w ramach interwencji:

- wymogi odnoszące się do danej grupy zwierząt dotyczą wszystkich zwierząt tej grupy utrzymywanych w gospodarstwie rolnym,
- rolnik realizujący interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt po raz pierwszy w nowym okresie programowania zobowiązany jest do odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków,
- rolnik posiada plan poprawy dobrostanu zwierząt (nie dotyczy wypasu krów mlecznych).

Foto: <https://www.ppr.pl/wiadomosci/dobrostan-swin-plus>

Wymagania w ramach interwencji:

- wymogi odnoszące się do danej grupy zwierząt dotyczą wszystkich zwierząt tej grupy utrzymywanych w gospodarstwie rolnym,
- rolnik realizujący interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt po raz pierwszy w nowym okresie programowania zobowiązany jest do odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków,
- rolnik posiada plan poprawy dobrostanu zwierząt (nie dotyczy wypasu krów mlecznych).

Literatura:

- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
- Prezentacja Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023 2027 MRiRW dyr. Joanna Czapla